joods
cultureel
kwartier

Postbus 16737 | 1001 RE Amsterdam | Nederland

Gemeente Amsterdam College Burgemeester en Wethouders
Mevr. M. van Doorninck & mevrouw S. Dijksma
Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM

Joods Historisch Museum
info@jck.nl – www.jck.nl
+31 (0)20 5310 310
KvK nr. 41199808
BTW nr. NL002960862B01
NL34ABNA0413645002

Amsterdam, 24-5-2019

Betreft
Nationaal Holocaust Museum

Kenmerk
149803

Geachte mevrouw van Doorninck,
Geachte mevrouw Dijksma,

Graag vragen wij uw aandacht voor het volgende.

De meeste mensen weten waar de Holocaust voor staat: de moord op zes miljoen Europese joden, waaronder 104.000 uit Nederland. Maar met het verstrijken van de tijd en door de invloed van nieuwe media, waarmee objectieve feiten steeds lastiger te vinden zijn, is het ontzettend belangrijk mensen weer echt bewust te maken van het feit dat het gevaar van herhaling nooit geweken is. Schrijver en holocaust overlevende Primo Levi schreef al: 'Het is gebeurd, dus het kan weer gebeuren.'

Het Nationaal Holocaust Museum zal op twee historische locaties binnen het Joods Cultureel Kwartier in Amsterdam worden gevestigd. De Hollandsche Schouwburg, waar tienduizenden joden gevangen zaten voorafgaand aan hun deportatie, is en blijft vooral een herdenkingsplek. Aan de overkant van de straat staat de voormalige Hervormde Kweekschool. Dit is de plek van waaruit honderden joodse kinderen gered werden.

De gemeente Amsterdam is sinds het eerste uur nauw betrokken bij de ontwikkeling van de plannen om in deze gebouwen het Nationaal Holocaust Museum te vestigen. De afgelopen maanden hebben we concrete stappen gezet om deze samenwerking verder in te vullen en zijn we in gesprek met wethouder Touria Meliani, die binnen haar portefeuilles (vastgoed, kunst en cultuur en monumenten) mogelijkheden zoekt om de realisering van het Nationaal Holocaust Museum te ondersteunen.

Sinds enige maanden zijn we in gesprek met het GVB omdat tramhalte op de Plantage Middenlaan een belangrijke rol heeft gespeeld bij de voltrekking van de Holocaust in Amsterdam: de tram werd gebruikt om de minsten 46.000 joden uit Amsterdam en daarbuiten naar de Hollandsche Schouwbrug te brengen en daar op te sluiten in afwachting van hun laatste reis per tram en trein via kamp Westerbork of kamp Vught verder naar Auschwitz, Sobibor, Bergen Belsen of Theresienstadt.

Ook heeft de tram een belangrijke rol gespeeld bij de redding van ongeveer 600 kinderen die vanuit de tegenover gelegen Hervormde Kweekschool naar onderduikadressen werden gebracht. De tram die op de halte stopte onttrok de bewakers van de Hollandsche Schouwburg het zicht op Kweekschool. Soms stapten koerierster met een joods kind onder hun hoede op de tram en reden weg, vaker liepen zij achter de tram, uit

het zicht van de aan de overkant gepositioneerde bewaker, weg. Behalve een gereedschap in het genocidale proces is de tram dus ook een gereedschap geweest om levens te redden. In de Bijlage treft u nadere informatie aan over de rol van beide tramhaltes.

Vanaf medio dit jaar zullen wij samen met een architect gaan werken aan de herinrichting van de beide gebouwen. Daarbij willen we graag ook de historische waarde van de tramhaltes meenemen in onze museale planvorming.

Het GVB (mevrouw [redacted]) en JC Decaux hebben intussen de intentie uitgesproken alles in het werk te stellen om deze beide tramhaltes onderdeel te laten vormen van de museale beleving van de bezoekers van het Nationaal Holocaust Museum.

Uiteraard zal het ontwerp van de architect voor deze museale inrichting in de openbare ruimte in overleg met de gemeente Amsterdam geschieden en wij vragen u daarom vriendelijk eveneens een intentie uit te spreken om alles in het werk te stellen deze tramhaltes te integreren in het museale concept.

In de maand juni nemen we graag contact met u op om uw reactie en te vernemen en om de concrete invulling van de plannen te bespreken.

Uiteraard zijn wij bereikbaar over uw eventuele vragen.

Hoogachtend,

[redacted]

cc: wethouder Touria Meliani
[redacted] – GVB
Mascha ten Bruggencate – stadsdeelvoorzitter Amsterdam Centrum